

Nagrody w konkursie ECCS na najlepszy projekt konstrukcji stalowej w Europie

14 października 2019 r. odbyła się w Brukseli ceremonia wręczenia nagród w konkursie na najlepszy projekt konstrukcji stalowej w Europie. Konkurs jest organizowany przez Europejską Konwencję Konstrukcji Stalowych (ECCS). Jego celem jest popularyzacja i promocja konstrukcji stalowych przez pokazanie możliwości kreatywnego wykorzystania stali w architekturze. Nagrody (the European Steel Design Awards) są przyznawane co dwa lata inwestorom, architektom, inżynierom, generalnym wykonawcom i wykonawcom konstrukcji stalowych.

W roku 2019 zgłoszono 28 projektów, a międzynarodowe jury wyłoniło spośród nich 12 finalistów. Niżej podano krótkie opisy projektów finalistów konkursu, w porządku alfabetycznym kraju (według nazw w języku angielskim).

▪ **Austria: Nowa siedziba główna firmy ÖAMTC w Wiedniu** (rys. 1). Budynek ma formę obręczy z pięcioma „szprychami” i składa się z pierścieniowej fasady, piętrowego parkingu, hangaru i lotniska dla śmigłowców oraz atrium, wykonanych ze stali. Fasada pierścieniowa o długości 230 m i wysokości prawie 17 m stanowi element łączący poszczególne „szprychy”, a także służy do tłumienia hałasu z otoczenia.

Rys. 1. Nowa siedziba firmy ÖAMTC

▪ **Czechy: Most nad zaporą Hracholusky** (rys. 2). Przedmiotem projektu była przebudowa mostu na odcinku drogi krajowej między Pňovanami i Bezdručicami, polegająca na wymianie trzech przęseł starego mostu. Wyjątkowość tego projektu polegała na metodzie montażu, który nie był możliwy do wykonania w tradycyjny sposób (za pomocą dźwigu). Zastosowano metodę obrócenia przęsła, uzasadnioną odpowiednimi obliczeniami statyczno-wytrzymałościowymi.

▪ **Dania: K.B. Hala, Kopenhaga** (rys. 3). Hala o układzie nośnym w postaci łuków kołowych, przegubowo

Rys. 2. Most nad zaporą Hracholusky

Rys. 3. K.B. Hala

podpartych na blokach fundamentowych. Budynek jest w większości podpiwniczony i stabilizowany w kierunku podłużnym za pomocą powłoki dachowej i ścian podłużnych.

▪ **Finlandia: Oodi Central Library, Helsinki** (rys. 4). Biblioteka Oodi to nowa Biblioteka Centralna w Helsinkach. Pomyślana jako sala koncertowa dla książek, zapewniająca „eleganckie krajobrazy do czytania”, nagrywania muzyki i ekspozycji nowoczesnej sztuki. Znajdują się tam również kawiarnie i kina. Układ konstrukcyjny budynku przypomina most o rozpiętości 108 m, podparty dwoma

Rys. 4. Oodi Central Library

1000-tonowymi łukami, stanowiący podparcie konstrukcji stalowej dachu w sposób umożliwiający stworzenie otwartej, pozbawionej słupów przestrzeni wewnątrz obiektu. Elewacje i poszycie pokryto drewnem oraz szkłem.

▪ **Francja: Kort tenisowy Simonne-Mathieu, Roland Garros** (rys. 5). Architektura kortu czerpie inspirację z wyglądu XIX-wiecznych cieplarni wykonanych ze szkła i stali. Nowy kort tenisowy będzie częściowo zagłębiony poniżej poziomu gruntu, otoczony betonową platformą tarasową, zwieńczoną konstrukcją stalową, dookoła której rozmieszczono szklarnie, gdzie znajdują się ogrody botaniczne.

Rys. 5. Kort tenisowy Simonne-Mathieu

▪ **Niemcy: Adidas Arena, Herzogenaurach** (rys. 6). Kompleks Adidas Arena – World of Sports w Herzogenaurach w Niemczech składa się z części parterowej i trzykondygnacyjnej nadbudowy o wymiarach 143 × 118 m. Nadbudowa jest oparta na smukłych słupach rozmieszczonych nieregularnie. Dostęp do wnętrza budynku zapewnia umieszczona centralnie klatka schodowa.

Rys. 6. Adidas Arena

▪ **Norwegia: PAN Treetop Houses** (rys. 7). Architektura domów PAN Treetop łączy koncepcję wież obserwacyjnych do wykrywania pożarów lasów z domami o ramie A – stosowanymi w Ameryce Północnej. Do budynku można dotrzeć po usytuowanych obok niego spiralnych

Rys. 7. PAN Treetop Houses

schodach. Domy PAN Treetop są przykładem kombinacji architektury irracjonalnych społecznych pragnień i racjonalnej technicznej realizacji. Domy o powierzchni 40 m² są minimalistyczne, lecz profesjonalnie wykonane. Są tworzone z wysokiej jakości materiałów oraz charakteryzują się wyrafinowanymi detalami. Budynek ten jest przykładem tego, jak ciekawa architektura może wzbudzić zainteresowanie wyglądem oraz nowym sposobem kształtowania i zagospodarowania środowiska.

▪ **Portugalia: Hippodrome de Longchamp** (rys. 8). Ten nowy budynek jest zintegrowany z hipodromem Longchamps i składa się z nowej trybuny mającej 10 000 miejsc. Wewnątrz znajdują się restauracje, bary, miejsca dla prasy i do obserwowania wyścigów. W projekcie architektonicznym wykorzystano otwarte przestrzenie, umożliwiające użytkownikom stały kontakt z otoczeniem.

Rys. 8. Hippodrome de Longchamp

▪ **Szwecja: Kristallen, Kiruna** (rys. 9). Szwedzkie miasto Kiruna, usytuowane 95 mil na północ od koła podbiegunowego, znajduje się na szczycie największej kopalni rudy żelaza na naszej planecie. Działalność wydobywcza powoduje destabilizację gruntu wokół miasta. Ziemia pęka, rozpada się i wpada w zapadliska, powstają głębokie szczeliny. Istnieje groźba, że w ciągu najbliższego stulecia miasto się zapadnie. W odpowiedzi na to zagrożenie firma górnicza Luossavaara-Kiirunavaara (LKAB) zaproponowała przeniesienie Kiruny trzy kilometry na wschód od obecnego usytuowania.

Rys. 9. Kristallen, Kiruna

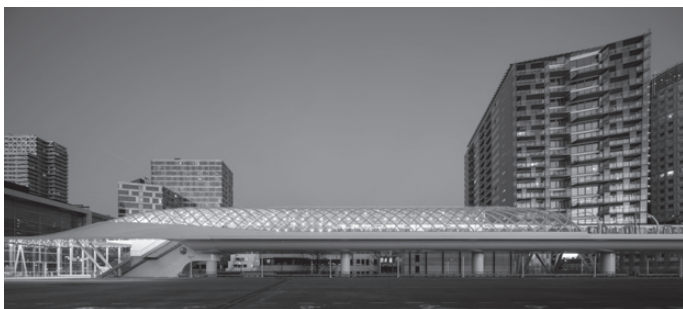
▪ **Szwajcaria: Ruchoma kładka Jet d'Eau, Genewa** (rys. 10). Esplanada Jet d'Eau to nowa przestrzeń publiczna, która prowadzi spacerowiczów do najbardziej charakterystycznego punktu w Genewie – Jet d'Eau. Promenada jest wykonana z litego dębu. Jej długość wynosi około 200 m, łącząc brzeg Jeziora Genewskiego z Jet d'Eau. Centralnym elementem promenady jest ruchoma kładka

Rys. 10. Ruchoma kładka Jet d'Eau

(unoszą się w pionie), której konstrukcja ma na celu umożliwienie przepływu łodzi.

▪ **Holandia: Stacja E-line, Den Haag** (rys. 11). Stacja została zaprojektowana w postaci stalowego mostu łącznej długości 323 m, podzielonego na dziesięć przęseł o różnych długościach. Szerokość mostu wynosi od 10,5 do 16,5 m. W widoku z boku most jest dźwigarem skrzynkowym. Cała konstrukcja jest oparta na okrągłych stalowych słupach średnicy 2 m i wysokości 10 m. Stacja na końcu mostu jest przekryta stalowo-szklanym dachem długości 90 m.

Rys. 11. Stacja E-line, Den Haag

▪ **Turcja: Renowacja bułgarskiej cerkwi Sveti Stephan, Stambuł** (rys. 12). Pierwsze prace przy budowie cerkwi, związane z wykonaniem fundamentów, rozpoczęto w 1859 r. Budowę konstrukcji zakończono w 1896 r., a otwarcie cerkwi nastąpiło w 1898 r. Renowacja polegała na wzmocnieniu konstrukcji budynku, która składa się z ram o węzłach sztywnych, wykonanych z żeliwnych profili, blach i kutego żelaza. Połączenia zostały wykonane za pomocą śrub i nakrętek, nitów lub spawania.

Rys. 12. Renowacja bułgarskiej cerkwi Sveti Stephan

* * *

W tym roku jury zdecydowało, że Nagrodę Doskonałości (**Awards of Excellence**) podzielią dwa różne projekty. Jeden jest „mały i precyzyjny”: to PAN Treetop Houses (rys. 7), a drugi „ważny i doniosły” Oodi Central Library, Helsinki (rys. 4). Obie realizacje wnoszą istotny wkład w życie publiczne europejskiej stolicy (Helsinki, Finlandia). Obydwa projekty tworzą wyjątkową jakość w architekturze i zostały uznane za godnych laureatów nagrody ECCS Steel Design Award of Excellence 2019.